

Aan het College van B & W van Albrandswaard

Onderwerp : Ongevraagd advies Werk en Inkomen

Geacht College,

De werkgroep Werk, Inkomen en Participatie van de Maatschappelijke Adviesraad Albrandswaard heeft vanaf begin dit jaar onderzocht hoe een aanvraag voor een bijstandsuitkering (lees: Participatiewet uitkering) door de gemeente wordt behandeld. In de eerste weken van de beperkende maatregelen rondom Covid-19 hebben wij een pas op de plaats gemaakt met het besef dat de gemeente nu even alle zeilen bij moest zetten. Nu echter na o.a. signalen van onze inwoners en het bijwonen van de digitale bijeenkomst op 28 mei jl. over de gevolgen van corona voor de minima en schuldhelpverlening, willen wij onderstaand ongevraagd advies uitbrengen.

- Fysieke afspraken:

Het baart ons grote zorgen dat de gemeente er geen prioriteit van maakt om fysieke afspraken op het gemeentehuis weer mogelijk te maken. Met behulp van dezelfde maatregelen die elders gelden (gezondheidscheck, desinfectie van handen, maximaal 5 minuten van tevoren aanwezig zijn, eventuele looproutes en een bureau of tafel met een breedte van 1,50m) moet dit naar onze mening vrij eenvoudig te realiseren zijn. Tijdens bovengenoemd overleg werd niet alleen aangegeven dat de cliënt daar vaak behoefte aan heeft, maar ook de medewerker zelf (betere checkmogelijkheden en betere samenwerking met cliënt).

Wij verzoeken daarom de gemeente dringend om op zo'n kort mogelijke termijn de fysieke afspraken binnen het gemeentehuis weer mogelijk te maken.

Ook vragen wij de gemeente om hierbij zeker extra aandacht te besteden aan de kwetsbare cliënten (o.a. inwoners die op een beschutte of begeleide werkplek zaten of zitten).

- Bereikbaarheid gemeente:
Tijdens bovengenoemd overleg gaven meerdere partijen, waaronder de Stichting Welzijn Albrandswaard, aan dat de gemeente vaak lastig telefonisch te bereiken is en dat antwoorden op de vragen vaak lang op zich laten wachten. De behoefte aan een vaste contactpersoon, waarmee rechtstreeks contact kan worden opgenomen (zeker in noodgevallen), is echter gewenst. Hoewel bij de navraag mevr. A. van der Plaat zich hierin niet herkende en het idee had dat men haar echt weet te vinden, vragen wij de gemeente – ook zeker met het oog op een verwachte 2^e golf in het najaar – hier verder onderzoek naar te doen. En met de partijen als SWA en de wijkteams in gesprek te gaan en gezamenlijk een plan van aanpak opstellen voor dit soort gelijke situaties als nu met Covid-19 het geval is.
- Dariuz vragenformulier:
Bij de aanvraag van een uitkering dient een inwoner een digitaal vragenformulier in te vullen volgens de Dariuz-methode. Dit is een landelijke methodiek voor loonwaardebepaling, waarmee meerdere gemeenten werken. Het invullen van de vragenlijsten duurt ongeveer 45 minuten, waarbij ook o.a. naar de medische situatie wordt gevraagd.

De Cliënt krijgt echter geen terugkoppeling naar aanleiding van de door hem/haar ingevulde gegevens. Ook krijgt de cliënt geen melding over wat er met deze privacygevoelige informatie verder zal gebeuren en hoelang de verwerking ervan zal duren. Evenmin krijgt de cliënt een kopie van de door hem/haar ingevulde informatie aangeboden. Kortom: de volledig ingevulde lijsten met veel privacygevoelige informatie verdwijnen ergens in de lucht via een website, die niet eens van de gemeente zelf is. De Cliënt krijgt een externe link aangeboden via de mail om de gevraagde vragenlijst in te vullen.

Als Adviesraad vragen wij ons af of er hierbij het wettelijke recht op bescherming van privacy van de burger voldoende wordt gewaarborgd? De gemeente zou op zijn minst de informatie over deze belangrijke punten: de verwerking van deze gevoelige informatie (door wie?) en de duur van de behandeling (wanneer terugkoppeling?), kunnen vermelden in een begeleidende e-mail of brief.

Verder kan de gemeente in samenwerking met de andere betrokken partijen bij de eigenaar van Dariuz (website) erop aandringen dat de cliënt ten alle tijden een kopie van de ingevulde gegevens krijgt, desnoods via een beveiligde digitale omgeving.

- Informatieverstrekking:
Zowel in een gesprek met de beleidsambtenaar mevr. Van der Plaat als tijdens een vergadering van de Adviesraad, waarbij de wethouder aanwezig was, hebben wij ter sprake gebracht dat veel informatie, die aan cliënten in het kader van de aanvraag van een uitkering wordt verstrekt, sterk verouderd is. Bijvoorbeeld lijst met de top 100 vacaturesites van het 1^e kwartaal van 2014.

Het feit dat de informatie alleen op papier wordt verstrekt en de bovengenoemde lijst moet nu overgetypt worden, lijkt ons niet meer van deze tijd. Ons inziens is een digitale versie veel handiger, waarbij een link aanklikken veel praktischer is.

Gelet op een verwachte toeloop van het aantal aanvragen, verzoeken wij u ervoor zorg te dragen dat de cliënten recente informatie krijgen en deze praktisch kunnen gebruiken.

- Tijdelijke werkloosheid:
Ons is ter ore gekomen dat er rond deze tijd veel beroep wordt gedaan op een tijdelijke inkomensvoorziening (TOZO-regeling) door zelfstandige ondernemers die door de beperkende maatregelen i.v.m. Covid-19 niet meer in staat zijn om inkomsten te genereren. Verder stijgen de bijstaandsaanvragen onder de mensen met een tijdelijke of een nul-uren contact.

Wij weten dat de gemeente een gebruikelijke verwerkingsprocedure van gemiddeld 8 weken hanteert. Om de verdere financiële problemen bij de burgers te voorkomen verzoeken wij de gemeente om dergelijke aanvraagprocedures zo snel als mogelijk af te handelen en de verzoekers actief te wijzen op de mogelijkheid om een voorschot aan te vragen.

- Begeleiding naar werk:
Gelet op de landelijke ontwikkelingen en voorspellingen van de experts, zoals: een verwachte stijging in het aantal faillissementen en een mogelijke daling van alle beschikbare banen met ongeveer 30%, verwachten wij bij onze gemeente ook een stijging van het aantal werkloze burgers.

Wij maken ons grote zorgen dat door deze "nieuwe aanwas" van recent werklozen, die per definitie meer kans op de arbeidsmarkt maken, de langdurig werklozen uit Albrandswaard nog meer op de achterstand zullen raken. Onze vrees is dat deze groep niet meer actief wordt bemiddeld en begeleid. Het is voor de gemeente simpelweg financieel heel aantrekkelijk om de nieuwe werklozen actief naar de uitstroom te begeleiden. Ondanks alle inspanningen van het Werkgevers servicepunt in de afgelopen jaren is er toch relatief weinig uitstroom naar betaalde banen geweest.

Verder maken wij ons zorgen over de ontwikkelingen op het gebied van garantiebanen voor de mensen uit het doelgroepenregister. Het wil maar niet vlotten; landelijk loopt het ook al jaren heel stroef. Hebben deze mensen straks nog perspectief?

- Maatwerk:

De komende tijd zal er naar verwachting veel maatwerk door de gemeente geleverd moeten worden. Om die reden vragen wij de gemeente om proactief en begripvol mee te denken met onze inwoners die genoodzaakt zijn een beroep te doen op de bijstand.

Er zal weliswaar vaker sprake zijn van multi-problematiek, financiële zorgen, lichamelijke klachten, psychische druk, zorgen om naasten, vrienden of familie. Dit zijn allemaal zaken die directe invloed op de belastbaarheid, zelfredzaamheid en het vermogen tot handelen van onze inwoners hebben. Het maakt ze ook extra kwetsbaar.

Zonder oog hiervoor zal het een inwoner niet lukken om zijn of haar weg terug in de werkende maatschappij te vinden. Wellicht ligt hier een nog grotere opdracht voor de gemeente dan alleen de afhandeling en verwerking van de daadwerkelijke aanvraag.

Wij vragen de gemeente deze taak met grote zorgvuldigheid en alle mogelijke inzet uit te voeren.

19 juni 2020

Namens de Maatschappelijke Adviesraad Albrandswaard,

Piet van Verseveld,
voorzitter

Elena Chvedtsjoek,
secretaris